

לא נהגו כך. הקדשה, סרט ספרדי חדש, שאמור להיות מעין תעלומה שנחשפת בהדרגה תוך-כדי חקירה עיתונאית, מת-אר מערכת-החסים אינטימית נסתרת, שבין דון-חואן מתבגר לבתו היפהפיה, ואילו בישר משמייס, סירטו החדש של דניס הופר (במאי אדם בעקבות גורלו), סרט אנארכיסטי מייאש ומפחיד על דמות הדרר הזה, מתכונן האב (דניס הופר), הלכה למעשה, לחנוך את בתולי הבת (לינדה מאנץ).

אח ואחות. אחת הדרכים לפרש את סירטו של מארקו בלוקיו, קפיצה לתהום, הסרט שזכה בשני פרסי המישחק העיקריים, הוא לראות בו מערכת-החסים אסור רה בין אחת ואחות. האח הוא משפטן שנדמה כאילו הוא שומר על שפיותו אך ורק הודות לעובדה שאחותו שקועה בה זיות מטורפות. ככל שהאחות לומדת לעמוד על רגליה, להיות עצמאית ולהשתחרר מן ההזיות, וככל שהיא זקוקה פחות לאחיה ולתמיכתו, מתערער מצבו הנפשי של האח עד שבטופו של דבר הוא קופץ לחלל ומתאבד, בדיוק כפי שעשתה זאת אשה, בתחילת הסרט, בפרשה שהמשפטן צריך לחקור. סירטו הראשון של בלוקיו, אגרו-פיים בכיס, טיפל גם הוא בפרשת טירוף מישפחתית, אלא ששם מדובר היה בהת-מוטטות עולם ערכים נוצרי ובורגני, ואילו הפעם מדובר בטירוף שימו (בלוקיו עשה ביתיים גם סרט תעודי על בתי-חולים למחלות-נפש באיטליה). כל מי שראה בבלוקיו את המורד הפוליטי הגדול של ארץ-המגף, נאלץ להשלים, כמו במקרה של גודאר, עם פרישה, אולי זמנית, של עון ונערה. ועוד, לאותו סוג של סיפורי מישפחה אטוריים, אפשר לשייך גם את סירטה הראשון של הסופרת רפאלה ביאדו, בצל הזאב, על הקשר המזור שבין גנן

נוסע נורתק להכרה עצמית

ידיד אמריקאי (פריז, תל-אביב, גרמניה) — בחירת סרט זה כאמצעי לערוך הכרה עם ה-במאי הגרמני וים ונדרס היא מוצלחת ביותר, משום שהסרט, שהוא כיום כבר בן שלוש שנים, הוא הקל ביותר לגישה בין כל אלה שעשה עד היום, ובעל המראה המיסחרי ביותר מכולם. הסרט מבוסס על סיפורה של פאטרישיה הייסמית, ששימשה בעבר השראה לסירטי מתח מצליחים כמו זרים ברכבת של היצ'קוק, כך שגם המתעלמים מן הרבדים המשניים של הסרט, יוכלו להנות ממנו ללא מאמץ. ממסגרת-תמונות מסתבך עם סוחר תמונות מזוייפות, ובאמצעותו הוא משתכנע לבצע שני מעשי רצח שתמורתם יקבל סכום שאותו יורש לאשתו ולילדו, מאחר שמסתבר לו שהוא עתיד למות בקרוב, ממחלה ממארת. מאחורי הסיפור מסתתרים קודם כל המרכיבים הקבועים של ונדרס: התנועה המתמדת שבה נמצאים הגיבורים, תנועה המתפשטת הפעם על פני מחצית אירופה; הקינה לקולנוע ולקולנוענים, הבאה לידי ביטוי בשיתוף סידרה שלמה של במאים בתפקידי-אורח, החל מדניס הופר, דרך ניקולס ריי, סמואל פולר, דניאל שמיה, ג'ראר בלו, ז'אן אוסטאש ועד לפיטר ליליאנטל; וההתנגשות בין היבשת הישנה והחדשה, שהיא בעצם מרכז הסרט, המתמקדת במערכת-היחסים שבין הממסגר הגרמני לסוחר התמונות המזוייפות האמריקאי.

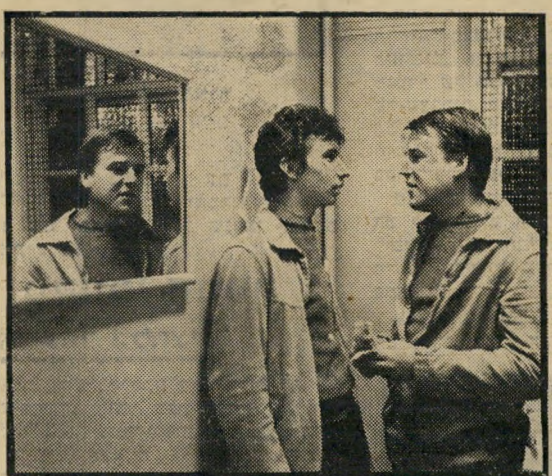
ברונו גנץ — מישחק מרשים ביותר

להכרה עצמית לא פחות ממיבצע בשירות העולם התחתון. ממסגרת-תמונות (ברונו גנץ) מגלה בעצמו מצבורים אפלים שלא חשד בקיומם. האמריקאי הקשוח חובש כובע-הבוק-ריס (דניס הופר) נחשף כרגש יותר מכפי שאפשר להניח מן המראה החיצוני מן ההתנהגות שלו. והתפתחות היח-סים ביניהם, שמתחילה בלזול האירופי ומסתיימת במפלתו, יכולה להיות השתקפות היחסים שבין שתי היבשות. משחק מרשים, צילום מלא וגדוש אווירה של רוני מילר, ועריכת כמה סצנות (כמו ההתנגשות ברכבת) בסגנון דינמי, מפתיע לגבי ונדרס, כל אלה צריכים לעזור לסרט זה להמשיך בדרך המוצלחת שעושה הסרט הגרמני לאחרונה על בדי ישראל.

מערכת-היחסים זו עשירה במיוחד ואפשר לראות בה פגישה בין שני אנשים המתחילים בקצוות שונים של הסולם המיסחרי, הטוב והרע, מתקרבים זה לזה בהדרגה עד שבסוף הסרט קשה להבחין מי הטוב ומי הרע. הידידות ביניהם מזכירה בשלבים מסויימים את הקשר בין גיבורי סרטינו של הווארד הוקס והמסע המשותף שלהם הוא מסע

נוישטר האינה

השפוטים (מוגרבי, תל-אביב, אנגליה) — סרט זה הוא דוגמה טובה לכל מה שהאנגלים יודעים לעשות ולכל מה שהם מתקשים בשנים האחרונות להשיג. מדובר בהפקת טלוויזיה שנפסלה על-ידי הבי-בי-סי בשל חריפותה. בתור שכזאת, יש לה כל מה שמצפים מטלוויזיה בריטית טובה: דיאלוגים שבהם כל שורה היא מחלומה, מישחק משכנע, בימוי מהוקצע, קצבי ומודגש. אין ספק שכל העוסקים במלאכה בסרט זה הם בעלי כישורים גבוהים. מצד שני, יש כאן רדידות האופיינית למסך הקטן. אין שום גיוון בין טוב לרע, בין לבן ושחור, הדמויות מיטיבות לדבר, אבל כל אחת מהן היא דוברת של התס-ריטאי ולא דמות עצמאית, המסר ברור מן הדקה הראשונה של הסרט וההפתעות היחידות המצפות, מבחינה רעיונית, בהמשך, הן רק הפתעות של עוצמת האלימות או הדרכים השונות לביטוייה. השפוטים הם נערים, מתחת לגיל הבגרות, המוגדרים כמקרים קשים ומוחזקים במוסד לעבריינים הדומה בכל כלא סאדיסטי. כבר בפגישה הראשונה מכים הסוהרים את הנערים שמגיעים למקום, ומישטר האימה, הפחד והמכות נמשך לכל אורך הסרט, בשרירות ובאכזריות. מובן, שגם בין הנערים לבין עצמם, כוח הזרוע הוא שקובע את סולם המעלמות, ואם קארלין, גיבור הסיפור, מסרב במשך תקופה מסויימת לענות לאלימות באלומות, מפני שאינו רוצה להסתבך, ברור שבסופו של דבר, אין לו מוצא אלא להפעיל אותם האמצעים שהופעלו נגדו, כדי לשמור על שלמות עורו.

ריי ווינסטון: לענות באלימות לאלימות

לצופה לא יתקשה לבחור במי הוא מצדד, והמסקנות של הסרט הן שקופות לגמרי: מישטר מוסדות העבריינים באנגליה פגום מיסודו, סאדיסטיים ומופרעים ממונים על השיקום הנפשי של נערים תועים, והתוצאות אינן יכולות להיות אלא איומות ונוראות. יש להניח שמבחינה ציבורית חשוב לעשות סרטים כאלה, גם אם אינם ראשונים מסוגם. אולם מבחינה דרמטית אפשר לדרוש קצת יותר תיחכום כדי שהסרט לא ייראה יותר מזי כחזרה על מה שנעשה כבר.

אנוק איימה ומישד פיקודי בין שפיות לטירוף

אילם ומתבודד, לבין נערה בת 14. מדי בוקר יוצאת הנערה בטרם שחר, נעצרת בביתו של הגנן, מבלה עימו שעה קלה, שבה מתנהל ביניהם מן-אהבה פיזית להפליא. ורק לאחר מכן, היא ממשיכה בדרכה לבית-הספר. ההורים, המחזיקים מיספרה בכפר, אינם מרגישים כלל במה שקורה, והם שוקעים כל כך בתוך השגים רה היומית, בקטנוניות ובהשלמה עם חיים שהם כמעט חייבהמה. עד שאינם מבחיני נים במה שקורה לבתם. רק בדרך מקרה, אחרי שנים ארוכות, מתגלה להם האמת. אך אז כבר אינם יכולים לשנות דבר.

אם יבן. הסרט האובססיבי ביותר, אולי, בפסטיבל כולו, הוא סרט ספרדי בשם אמיי אהובתי. זהו סיפור על אשה

תדריך חובה לראות:

צוה-הברית) — סירטו האוטוביוגרפי של הבמאי-כוריאוגרף בוב פוסה, מלא וגדוש הברקות בריקוד, במוסיקה ובעריכה, מרי-היבות, גם אם לא תמיד בטעם מושלם. עם רוי שיידר.

ירושלים

*** **תרגילים בהתכנרות** (אורי-נע, ארצות-הברית) — ארבעה נערים, בין גימנסיה לקולג', מחפשים את עצמם בעיר אוניברסיטאית קטנה. סרט מלא חן ודמיון, עם ארבעה חשקנים צעירים חביבים במי יחד.

*** **הסינדרום הסיני** (סינמה 1, ארצות-הברית) — כתבת טלוויזיה וצלם נעזרים במהנדס שמצפוניו נוקפו, כדי להי-שוף פרשת דליפה בכור גרעיני. סרט מתח אמריקאי מרתק עם גייון פונדה, ג'ק למון ומייק דאגלס.

צעירה היולדת ילד אוטיסטי, מחוץ לני-שוואין. כל עוד הוא תינוק, הבעיה עדיין קטנה, אבל החל בגיל ארבע מתחיל הטי-פול בילד לדחוק את כל המרכיבים האחרים בחייה. בהדרגה היא מסתגרת בביתה, ונק-שרת לילד בקשר חולני ומזוה, כשהיא מתחילה להידמות לו יותר ויותר. מאחר שכמה מן החלקים של הסרט מסופרים על ידי הילד עצמו מסתבר מעל ומעבר לכל ספק שהילד, הרודה באמו בעזרת שגיונו-ר תיו הרבים, דורש אותה לעצמו בלבד, לא רק נפשית, אלא גם פיזית. למרות שהוא עדיין אינו יודע להבהיר זאת בצור רה מילולית ברורה.

כל הרואה את הקולנוע כשדה התגור-שות בין קארל מארקס וזיגמונד פרויד צריך להסיק, אחרי פסטיבל הסרטים ה-33 בקאן, שידו של האחרון על העליונה, לפי-חות בשנה האחרונה.

*** **כל הג'אז הזה** (סטודיו, אר-